

Haavind

Nyhetsbrev Energi Norge
Q4 2021

**Nytt i
Energiretten**

Høyesterett avsa dom i storkammer- saken om vindkraftverk på Fosen

Saken gjaldt spørsmål om fremme av skjønn til fastsettelse av ekspropriasjonerstatning til to berørte reindriftsgrupper. Høyesterett slo enstemmig fast at konsesjons- og ekspropriasjonsvedtakene for de to vindparkene på Storheia og Roan var ugyldige. Grunnlaget var at vedtakene krenket reindriften kulturvern etter FNs konvensjon for sivile og politiske rettigheter ([SP](#)) [artikkel 27](#).

Høyesterett var tilbakeholden med å overprøve lagmannsrettens bevisvurdering av konsekvensene for reindriften (dommens avsnitt 78). I overskjønnet konkluderte lagmannsretten med at vindkraftverkene på sikt ville medføre en vesentlig reduksjon av reintallet. Lagmannsretten mente at vedtakene var gyldige fordi det ble utmålt omfattende erstatning til et vinterforingsopplegg man ikke har sett før i Norge. Høyesterett påpekte at foringsopplegget ikke hadde vært behandlet av konsesjonsmyndigheten og ikke var utredet nærmere, og det var spørsmål om det i seg selv var i konflikt med tradisjonell kulturutøvelse. Etter en samlet vurdering mente Høyesterett at vedtakene medførte vesentlige negative konsekvenser for

muligheten til kulturutøvelse og derfor var i strid med SP artikkel 27.

Når det gjelder de faktiske konsekvensene av vindkraftverk for utøvelse av reindrift gir ikke dommen særlig veiledning. Høyesterett har ikke gått inn i forskningen på området eller kommentert de sentrale bevisene i saken.

Dommen gir derimot betydelig veiledning med hensyn til forståelsen av SP artikkel 27 og hvilket vern samisk reindrift har i Norge. Terskelen for krenkelse er høy. Det må foretas en samlet vurdering der særlig virkningene for reindriften står sentralt, jf. avsnitt 119:

«På denne bakgrunn er min konklusjon at det vil foreligge en krenkelse av rettighetene etter SP artikkel 27 dersom inngrepet fører til vesentlige negative konsekvenser for muligheten til kulturutøvelse.»

Men også reindriftens involvering i beslutningsprosessen gjennom konsultasjoner er relevant, jf. avsnitt 120-122. Det har vært anført i en rekke slike saker at reindriften i praksis har vetorett gjennom et krav til forhåndssamtykke. Høyesterett er ikke enig i det (avsnitt 121):

«Det er på den annen side ikke noe ubetinget krav etter konvensjonen at minoritetens deltakelse har virket inn på avgjørelsen, men også det kan ha betydning i den samlede vurderingen.»

Et omtvistet spørsmål etter SP artikkel 27 har vært om og i hvilken utstrekning det kan legges vekt på forholdsmessighetsvurderinger – altså betydningen av tiltaket for samfunnet ellers. FNs menneskerettskomité har ikke tatt direkte stilling til spørsmålet før. Høyesterett mener at det i utgangspunktet ikke skal foretas en forholdsmessighetsvurdering der man veier storsamfunnets interesser mot minoritetens, jf. avsnitt 129. Det er et kontroversielt spørsmål, og det blir interessant å se hvordan menneskerettskomitéen vil vurdere det spørsmålet hvis det skulle havne der noen gang. Avveining mot andre menneskerettigheter må imidlertid foretas. Det omfatter også retten til miljø og gjennomføringen av det grønne skiftet, jf. avsnitt 131. Hensynet til grønn energi kan derfor etter omstendighetene vektlegges etter vurderingen av om det foreligger en krenkelse av SP artikkel 27.

Dommen berører også flere prosessuelle og forvaltningsrettslige spørsmål. Høyesterett slår blant annet fast at når domstolene prøver gyldigheten av ekspropriasjonsvedtak som grunnlag for ekspropriasjonsskjønn, må man også ta i betraktning nye faktiske forhold som oppstår etter at forvaltningen har fattet sitt vedtak. Ved ugyldighet sendes da saken til ny forvaltningsmessig behandling (avsnitt 69):

«Inntre det nye faktiske omstendigheter etter vedtakstidspunktet av betydning for vedtakets gyldighet, må løsningen derfor være at skjønnet nektes fremmet, og saken sendes tilbake til ny forvaltningsmessig behandling.»

Og der ligger saken nå, i Olje- og energidepartementet. Departementet har startet prosessen med innhenting av oppdatert kunnskapsgrunnlag som skal danne grunnlaget for vurderinger av rammene for videre drift og eventuelle avbøtende tiltak på Roan og Storheia, se blant annet [departementets pressemelding av 13. desember](#).

Fosen-saken er én av etter hvert mange saker om kraftverk, nettanlegg og andre infrastrukturprosjekter der gyldigheten av forvaltningens vedtak behandles i skjønnsaker. Skjønnet skal i utgangspunktet fastsette krav om erstatning. Både saksbehandlingen etter skjønnsprosessloven og rettens sammensetning er rettet mot denne oppgaven. Forvaltningsorganet som har truffet ekspropriasjonsvedtaket, er ofte ikke part i saken. Etter [skjønnsprosessloven § 54](#) har den saksøkte grunn- eller rettighetshaveren som hovedregel krav på erstatning for sine nødvendige sakskostnader uavhengig av sakens utfall – i motsetning til hovedregelen i sivile tvister. Vi ser stadig oftere at rettighetshaverne velger å reise gyldighetsinnsigelse i skjønn mange år etter at vedtak er truffet og prosjektet i praksis gjennomført, fremfor å ta ut søksmål om gyldigheten av vedtakene før bygging skjer.

Dommen kan leses [her](#).

Hurdalsplattformen – Endringer i energipolitikken

Den nye Støre-regjeringen la 13. oktober frem sin regjeringserklæring – Hurdalsplattformen. Hurdalsplattformen inneholder 20 punkter som vedrører fornybar energi. Av de punkter som innebærer en tydelig endring sammenlignet med Solberg-regjeringens energipolitikk, kan fremheves at Støre-regjeringen ønsker å:

- fjerne ordningen med opprinnelsesgarantier;
- ikke godkjenne nye mellomlandsforbindelser til utlandet i denne stortingsperioden;
- foreta en gjennomgang av lovverket knyttet til småkraft med sikte på å sikre nasjonalt eierskap i sektoren; og
- innføre en utjevningsordning som bidrar til jevnere nettleie i hele landet.

Det er også interessant at den nye regjeringen varsler at den vil sette mål for hvor stor produksjonen av vindkraft til havs, solenergi og grønt og blått hydrogen skal være innen 2030. Hva gjelder hydrogen skal den nye regjeringen også vurdere å etablere et statlig hydrogenselskap.

Det er også verdt å merke seg at den nye regjeringen vil lage en samlet plan for norsk vannkraft, vindkraft, solkraft og andre energi- og infrastrukturbygginger samt sette ned en energikommisjon for å kartlegge energibehovene og foreslå økt energiproduksjon, med mål om at Norge fortsatt skal ha overskuddsproduksjon av kraft.

Det fremgår også av Hurdalsplattformen at den nye regjeringen skal utforme flere kraftfulle tiltak for å redusere høye strømkostnader som inkluderer lavere avgift på elektrisk kraft, økt bostøtte, geografisk prisutjevning av nettleie, styrkede forbrukerrettigheter og økt produksjon av norsk kraft. Se nærmere om dette nedenfor.

Hele erklæringen kan leses [her](#).

Statsbudsjettet for 2022 samt Støre-regjeringens tilleggsnummer

Regjeringen Solberg fremla 12. oktober 2021 sitt forslag til statsbudsjett for 2022. Av saker som er særlig relevante for energibransjen kan nevnes:

- **Karbonfangst – ytterligere midler:** 2,7 milliarder kroner settes av til karbonfangst og -lagring (CCS). Snaut 2,3 milliarder av dette er øremerket prestisjeprosjektet Langskip som inkluderer finansiering av karbonfangst ved Norcems sementanlegg i Brevik samt infrastrukturen for transport og lagring av CO₂ i Nordsjøen (kjent som Northern Lights).
- **Flytende havvind - ingen ny støtteordning:** Investeringsstøtte til flytende havvind ligger innenfor Enova og Klima- og energifondets mandat, og dette vil fremdeles være hovedfinansieringsmodellen.
- **Justering av grunnrenteskatt på vannkraft:** Grunnrenteskatten ble gjort til en kontantstrømskatt med virkning fra 2021. I statsbudsjettet opprettholdes forslaget som 11. mai i år ble sendt på høring. Dette innebærer at grunnrenterelatert inntektsskatt (dvs. beregnet inntektsskatt på selve vannkraftproduksjonen) skal gå til fradrag i grunnlaget for grunnrenteskatt. Forslaget skal gis virkning fra innværende år.

Effektiv marginalsatt forblir 59 %.
Finansdepartementet legger til grunn at den
- **Hydrogen - ytterligere midler:** I statsbudsjettet for neste år settes det av 100 millioner kroner for å følge opp regjeringens hydrogenstrategi fra juni 2020. Pengene skal i hovedsak brukes for å etablere knutepunkt og «leveransekjeder som legg til rette for kommersiell bruk av hydrogen». Enova og Norges forskningsråd får ansvaret for å utvikle ordningen.
- **Mer til Enova:** Foran inngåelsen av en ny fireårig oppdragsavtale mellom Enova og Olje- og energidepartementet, bevilges Enova 3,4 milliarder kroner. Dette er en rekordstor bevilgning.
- **Ny vindkraftavgift – endelig utforming:** Utformingen av en ny vindkraftavgift har vært diskutert over lang tid og finner sin endelige form i forslaget til statsbudsjett for 2022. Gjennom budsjettet innføres en ny vindkraftavgift som skal gjelde både for eksisterende og fremtidige vindkraftverk. Avgiften skal tilfalle vertskommunene, og størrelsen på avgiften settes til 1 øre/kWh. Ordningen innebærer at bransjen inntil videre ikke har fått gjennomslag for sitt ønske om å erstatte vindkraftavgiften med naturressursskatt og en avgift i konsesjonsvilkårene.

8. november 2021 la regjeringen Støre frem sitt tilleggsnummer til statsbudsjettet for 2022. Av betydning for punktene over og energisektoren kan følgende fra tilleggsnummeret trekkes frem:

- **Havvind:** Bevilgningene til arbeidet med havvind øker med til sammen 10 millioner kroner. Disse midlene skal både øke saksbehandlingskapasiteten i Olje- og energidepartementet og gi rom for nødvendige utredninger.
- **Hydrogen:** Bevilgningene til arbeidet med hydrogen øker med til sammen 8 millioner kroner. Disse midlene skal ifølge Olje- og energidepartementet brukes til å lage et godt faglig grunnlag for hvordan staten best kan bidra til å realisere målene knyttet til hydrogen i Hurdalsplattformen, jf. over.
- **Ytterligere midler til Enova:** På Klima- og miljødepartementets budsjett fremgår for øvrig at Støre-regjeringen øker bevilgningene til Enova med 200 millioner kroner, knyttet til grønn omstilling i næringslivet. Disse pengene skal bidra til grønn teknologiutvikling på en rekke områder, blant annet hydrogen.

Status for vindkraft til havs

Interessen for havvind er fortsatt stor blant aktørene og flere jobber for å posisjonere seg i forkant av utlysning av areal. Flere etterlyser et høyere tempo og parallelle prosesser i arbeidet mot produksjon av vindkraft til havs.

Regjeringen har varslet at det planlegges å fremme en tilleggsmelding til Energimeldingen, og Olje- og energiminister Mjøs Persen har uttalt at det legges opp til parallelle prosesser i arbeidet med havvind frem til den varslede fremleggelsen av tilleggsmeldingen. Arbeidet med inndeling av utlysningsområder er ifølge ministeren i slutfasen og vil bli sendt på offentlig høring så snart som mulig.

I Hurdalsplattformen uttalte regjeringen at de vil legge til rette for en stortilt satsing på havvind gjennom en ambisiøs nasjonal strategi som blant annet inkluderer satsing på norsk leverandørindustri, et godt regelverk og utvikling av nettinfrastruktur.

Uttalelsen ble fulgt opp av at regjeringen har foreslått å øke bevilgningene til dette arbeidet med til sammen 10 millioner kroner i statsbudsjettet for 2022.

Økningen vil forbedre saksbehandlingskapasiteten i Olje- og energidepartementet som fortsatt arbeider med å vurdere innkomne høringsvar til forslagene om lov- og forskriftsendringer og forslag til veileder. Det er altså fortsatt behov for avklaring av regulatoriske og prosessuelle spørsmål før det vil være mulig å gjennomføre tildeling av areal for havvind på norsk sokkel. Videre må det utarbeides helhetlige og rasjonelle nettløsninger for tilknytning av havvind. Myndighetene må ha god oversikt over hvordan utvikling av havvind vil påvirke kraftmarkedet og kraftsystemet på land i Norge.

Vindkraft på land – Reform av konsesjonssystemet

For vindkraft på land er det, foruten den nye vindkraftavgiften omtalt andre steder i dette nyhetsbrevet, også fokus på det pågående arbeidet med å reformere konsesjonsregelverket. Det er NVE, sammen med bl.a. Miljødirektoratet, som forestår dette arbeidet etter bestilling fra OED.

Bestillingen NVE har fått fra OED, med frist 31. mars 2022, omfatter bl.a.:

1. Felles oppdatert kunnskapsgrunnlag om virkninger av vindkraft
2. Oppdatere krav til konsekvensutredninger
3. Nye prinsipper for for- og etterundersøkelser
4. Revidere standardvilkår i konsesjonene
5. Skjerpet vektlegging av naboer og miljø
6. Offentlig informasjonsplattform om vindkraft
7. Veiledning om nedlegging av vindkraftverk

Den største spenningen i dette arbeidet knytter seg imidlertid til hvordan kommuners arealbruksavklaring etter plan- og bygningsloven skal samvirke med konsesjonsløpet etter energiloven. Dette vil etter alt å dømme kreve en lovendring, som det for bransjen blir viktig å få gjennomført våren 2022.

Dom i lagmannsretten om Sandhaugen vindkraftverk

Borgarting lagmannsrett avsa 4. oktober 2021 dom i ankesak vedrørende Sandhaugen vindkraftverk. Saken gjaldt krav om erstatning fra vindkraftverket mot staten etter at søknad om utsatt frist for idriftsettelse ikke ble innvilget, slik at prosjektet ble skrinlagt. I tingretten ble Sandhaugen Vindkraftverk AS tilkjent kr. 34,5 millioner i erstatning, mens lagmannsretten frifant staten og tilkjente fulle sakskostnader.

I korte trekk har saken sin bakgrunn i konsesjon gitt til daværende Norsk Miljøkraft i 2002 for Sandhaugen, Kvitfjell og Raudfjell. Sandhaugen var det minste prosjektet, og ble videreutviklet av NMK alene etter at Raudfjell/Kvitfjell ble overdratt til et konsortium med bl.a. Siemens som deltaker. Det var flere runder i NVE med endringer og utsettelse av idriftsettelsesfristen. I april 2017 ble økning i installert effekt og fristutsettelse innvilget av NVE uten at søknaden ble sendt på høring. Dette vedtaket ble pålagt nesten trekvart år senere av berørt reindriftsutøver. NVE avviste klagen som for sent fremsatt.

OED tok imidlertid klagen til behandling ved først å gi oppfriskning for oversatt klagefrist basert på en vurdering av bestemmelsen i [forvaltningsloven § 31](#) om det av "særlige grunner er rimelig" at klagen blir prøvd. Denne øvelsen var nødvendig for i det hele tatt å kunne ta saken til realitetsbehandling. Når departementet kommer til at terskelen "særlige grunner" er oppfylt, kan det nok tenkes at dette i realiteten også bygger på at OED mener det har vært svakheter ved saksbehandlingen ved tidligere utsettelse, og at det har vært behov for en realitetsprøving av vedtaket i underinstansen.

Vindkraftverket mente at det var en saksbehandlingsfeil at de ikke ble forhåndsvarslet om vedtaket og ikke ble gitt mulighet til å uttale seg. Lagmannsretten var enig i dette, men konstaterte at det ikke var grunn til å regne med at saksbehandlingsfeilen, selv om den er alvorlig og innebærer brudd på grunnleggende krav til kontradiksjon, hadde virket inn på vedtakets innhold.

Når det gjelder det materielle spørsmålet knyttet til om utsettelse skulle innvilges, bygger dette på bestemmelsen i [energiloven § 10-4 andre ledd](#) om omgjøring av konsesjonsvilkår etter søknad fra konsesjonær. Som begrunnelse for ikke å innvilge utsatt frist viste OED til at

“endringene i prosjektet, den lange tiden siden opprinnelig konsesjon og de endrede faktiske forutsetningene i plan- og influensområdet, [tilsier] at saken nå bør underlegges en ny konsesjonsbehandling.”

Det ble ikke tillagt avgjørende vekt av lagmannsretten at OEDs forståelse av eget vedtak var at den reelle konsekvensen var bortfall av konsesjon, selv om det ble fremhevet at dette er et tema som formelt skal vurderes etter de materielle vilkårene for tilbaketrekking av konsesjon i [energiloven § 10-2](#).

Selv om det ikke var nødvendig for resultatet, med den konklusjonen lagmannsretten kom til vedrørende ansvarsgrunnlag knyttet til behandlingen i forvaltningen, kommenterer lagmannsretten avslutningsvis i dommen spørsmålet om årsakssammenheng mellom de anførte feilene i forvaltningen og vindkraftverkets økonomiske tap. Etter lagmannsrettens syn ville prosjektet under enhver omstendighet ikke vært lønnsomt som følge av at turbinleveransen ikke var klarert i tide. Med den begrensede størrelse Sandhaugen-prosjektet hadde, var det nødvendig å få turbinleveransen i sammenheng med Siemens' leveranse til Raudfjell/Kvitfjell. Med for stor usikkerhet om et eventuelt alternativt spor for turbinleveransen, sammen med den omstendighet at bankens finansieringstilsagn bygget på tilbud fra Siemens, konkluderte lagmannsretten med at det

heller ikke forelå nødvendig årsakssammenheng. Vi tror avgjørelsen, også sett i sammenheng med domstolsavgjørelsen om Andmyran vindkraftverk (se egen sak), innebærer et visst signal også fra domstolshold om at en innstramming i praktiseringen av konsesjonsvilkår og ikke minst endringer i disse, er nødvendig, og for så vidt i tråd med politiske signaler for øvrig. Selv om det eksempelvis ikke er kurant å få forlenget frist for utsatt idriftsettelse, innebærer imidlertid verken OEDs konklusjon i denne saken eller lagmannsrettsavgjørelsen at dette er utelukket fremover. Men det må nok tas høyde for at det er nødvendig med en søknad konkret begrunnet i særlige omstendigheter som nødvendiggjør utsettelse, og vi tror også at det enkelte prosjekts lønnsomhet og rolle som bidragsyter i grønn omstilling vil tillegges reell vekt ved søknader om konsesjonsendring fremover.

Dommen er rettskraftig. Den kan leses [her](#).

Økende tviste- omfang knyttet til utrullingen av AMS

Gjennom særlig de 2-3 senere år har vi sett et stadig økende tvisteomfang knyttet til utrullingen av automatiske strømmålere. Denne tendensen har ikke minst gjort seg gjeldende gjennom høsten 2021, hvor det har vært initiert en rekke saker om midlertidig forføyning hvor nettkunder krever kjennelse for at nettselskaper ikke kan bruke stenging av strømanlegg som sanksjonering av manglende medvirkning til installering av nye strømmålere. Sakene bygger på uenighet mellom nettselskap og enkelte nettkunder om retten til og rekkevidden av nettkundens medvirkningsplikt i forbindelse med installering av nye digitale strømmålere.

Vilkårene for å stenge av strømanlegg til private nettkunder fremgår av [forbrukerkjøpsloven § 48a](#). Hjemmelen benyttes i relativt stor utstrekning ved betalingsmislighold hos nettkunder. Nettselskaper har også varslet og gjennomført stenging overfor nettkunder som nekter å medvirke til installering av nye målere. Denne situasjonen har utløst flere prosesser for domstolene, og har også vært gjenstand for behandling i Elklagenemnda. RME har opplyst at de har mottatt et firesifret antall klager knyttet til installasjonsretten og uenigheter om avlesningsgebyret som nettselskapene med hjemmel i [kontrollforskriften § 17-9](#) kan tariffere særskilt.

Det er avsagt to dommer det siste halvåret. Møre og Romsdal tingrett kom i dom av 1. juni 2021 til at nettselskapet (Istad Nett (nå Elinett)) har rett til å installere nye målere hos nettkundene som var saksøkere i den aktuelle saken. Denne dommen er rettskraftig, og kan leses [her](#).

Søndre Østfold tingrett avsa 7. juni 2021 dom i sak reist av to private nettkunder mot Elvia. Tingretten kom her til at Elvia hadde rettmessig grunnlag for å stenge strømmen hos nettkunder som ikke medvirket. Konklusjonen bygger på at manglende medvirkning utgjør et vesentlig kontraktsbrudd i forbrukerkjøpslovens forstand, og at nettkundenes frykt for helseskadelig stråling fra strømmålerne var en "åpenbart grunnløs" innsigelse mot stengingen. Tingretten kom samtidig til at nettselskapet ikke hadde rett til å installere nye målere

hos nettkundene, men var henvist til å benytte stenging som sanksjonering overfor nettkunder som ikke medvirker til installering.

Dommen er anket av nettkundene, og Elvia har tatt ut avledet anke knyttet til installasjonsretten. Energi Norge har, som for tingretten, erklært partshjelp til fordel for Elvia i saken som skal opp for lagmannsretten neste høst. Tingrettens dom kan leses [her](#).

Gulating lagmannsrett har videre nylig avsagt kjennelse i ankesak om forføyning mot stengning. Tingretten hadde kommet til at stenging var rettmessig, mens lagmannsretten konkluderte i motsatt retning. Lagmannsrettens kjennelse, som kan leses [her](#), er ikke rettskraftig.

Selv om domstols- og nemndsavgjørelser i det vesentlige har gått i nettselskapenes favør, er det et sprik i rettspraksis som gjør situasjonen noe uforutsigbar for aktørene. Det er etter vår oppfatning behov for en endelig avklaring av rekkevidden av lovbestemmelsen, først og

fremst med tanke på om den kan anvendes som stengegrunnlag i tilfeller hvor nettkunder bygger sin motstand på en subjektiv oppfatning av helsefare forbundet med strømmålere som ikke er i tråd med den forskning myndighetene og fagorganer som DSA og FHI forholder seg til. Vi vil særlig understreke behovet for en rettslig avklaring av om stenging av strøm er en tilgjengelig sanksjon for nettselskaper mot den type mislighold man her står overfor, eller om dette av rettslige eller faktiske årsaker er prinsipielt utelukket. Det er som nevnt over initiert en rekke forføyningssaker mot nettselskaper som har varslet stenging eller stengt av strøm hos nettkunder som nekter installasjon av AMS. Disse begjæringene er i det alt vesentlige forankret i samme forhold som her; det vil si helsemessige plager eller frykt for slike plager grunnet stråling. Med den belastning disse sakene innebærer for nettselskaper og domstolsapparat, er det behov for en avklaring av hvorvidt denne typen innsigelser fra nettkundenes side er å anse som holdbare eller ikke i relasjon til forståelsen av forbrukerkjøpsloven § 48a.

Dom fra Oslo tingrett om Andmyran vindpark

Andøya Vind AS tapte den 9. desember 2021 søksmålet mot staten v/Olje- og energidepartement hvor selskapet hadde reist krav om EUR 30 millioner i erstatning for manglende innvilgelse av søknad om utsatt frist for idriftsettelse.

Andøya Vind AS fikk anleggskonsesjon fra OED den 2. mars 2010 for å bygge og drive vindkraftverk på Andøya. Den 15. mars 2019 søkte Andøya Vind AS om utsatt frist for idriftsettelse til 31. desember 2021. NVE ga slik forlengelse, mens OED avslo søknaden den 24. mars 2020. OED la særlig vekt på at det har funnet sted en betydelig endring i vektleggingen av nedbygging av myr både i Norge og internasjonalt, og at det forelå usikkerhet om prosjektets klimapåvirkning.

Andøya Vind AS tok ut søksmål mot staten v/OED med påstand om at OEDs vedtak var ugyldig som følge av i) usaklig forskjellsbehandling, særlig sett hen til forvaltningens praksis og politiske signaler, ii) uforholdsmessig virkninger for konsesjonæren, og iii) saksbehandlingsfeil som følge av manglende kontradiksjon og vedtak fattet på grunnlag av feil faktiske forutsetninger.

Oslo tingrett kom i sin dom til at det ikke forelå noe entydig praksis hos OED om håndtering av søknader om utsatt idriftsettelsesfrist, og at det heller ikke har vært noen usaklig forskjellsbehandling. I den sammenheng foretok retten en konkret vurdering av OEDs behandling av prosjektet og søknaden sammenlignet med andre konsesjonærers prosjekter og søknader om fristutsettelse.

Retten kom videre til at avslaget ikke var uforholdsmessig, sett hen til at bygging ikke var påbegynt, det manglet konsesjon for nettilknytning, MTA- og detaljplan ikke var godkjent, tidsfristen var kjent for konsesjonshaver, og at det var forhold hos konsesjonæren selv som var årsak til behovet for utsatt frist. Mer overordnet la retten vekt på at avslaget ikke grep inn i en bestående rettsstilling, og at en konsesjonær ikke har rettskrav på utsettelse. Avslutningsvis kom retten til at vedtaket heller ikke var beheftet med saksbehandlingsfeil hva gjaldt hensyn til kontradiksjon eller beslutningsgrunnlag.

Samlet sett kom retten til at OEDs avslag på søknaden om utsatt idriftsettelse ikke var ugyldig, og det dermed heller ikke forelå erstatningsgrunnlag. Saken har likhetstrekk med Sandhaugen-saken (LB-2020-67264) (se egen sak).

Dommen er ikke rettskraftig. Den kan leses i sin helhet [her](#).

Strømstønadsloven

- midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter

Regjeringen fremmet fredag 16. desember 2021 en proposisjon, [Prop 44 L \(2021-2022\)](#), om ny midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av tidens høye strømpriser. Formålet er å avhjelpe de økonomiske konsekvensene de høye strømprisene har for husholdningene. Ifølge lovforslaget skal stønadsgrunnlaget beregnes etter månedlig gjennomsnittlig elspotpris for det enkelte prisområde, og stønad gis dersom stønadsgrunnlaget i prisområdet for den enkelte nettkunde overstiger en terskelverdi som er satt til 70 øre/kWh. Stønadssatsen beregnes som 50% av kraftprisen som overstiger terskelverdien, og er begrenset til forbruk opp til 5000 kWh per måned per målepunkt. Ved Stortingets behandling av saken ble nevnte prosentats hevet fra 50 til 55 %.

Støtteordningen skal etter den midlertidige loven gjelde energibruk fra og med desember 2021 til og med mars 2022. Loven avgrensner ordningen til nettkunder som er husholdningskunder hos nettselskapene, og inneholder en åpning for særregulering for nettkunder som driver

landbruksvirksomhet ettersom disse ofte er registrert som næringskunder også for forbruk til husholdning.

Det er RME som er tildelt oppgaven å beregne og offentliggjøre stønadsgrunnlag og stønadssats, samt forestå utbetaling av stønad til nettselskapene og føre tilsyn med ordningen. Eventuell uenighet mellom nettkundene og nettselskap om rett til å være omfattet av stønadsordningen, avgjøres av RME.

Overfor nettkundene administreres ordningen av nettselskapene. Selskapene pålegges å beregne stønadsbeløp for de nettkunder som har rett til stønad og utbetale dette til kundene. Det er særlig regulert at kraftleverandører som utfører gjennomfakturering, plikter å sikre at stønadsbeløpet som nettselskapet fastsetter tilfaller kundene ved fakturering. For nettselskapene må det også etableres månedlig rapportering til RME med oversikt over stønadsbeløpene som er utbetalt nettkundene.

Kontakt

Aksel S. Tannum
Partner - Energi
+47 900 22 765
a.tannum@haavind.no

Mari Reitzel Bjerke
Partner - Energi
+47 455 14 020
m.bjerke@haavind.no

Jøran Sandvik
Partner - Energi
+47 400 66 700
j.sandvik@haavind.no

Pål Martin Abell
Partner - Energi
+47 402 18 273
p.abell@haavind.no

Johan Fredrik Remmen
Partner - Energi
+47 913 99 187
j.remmen@haavind.no

Ivana Filipovic
Advokat - Energi
+47 907 27 080
i.filipovic@haavind.no

Pauline Sommerfelt Helle
Advokatfullmektig - Energi
+47 953 66 906
p.helle@haavind.no

Fredrik Rød
Advokatfullmektig - Energi
+47 906 32 010
f.rod@haavind.no

Martine Linge Johnsen
Advokat - Bygg,
anlegg og energi
+47 482 33 087
m.johnsen@haavind.no

Sarah-Ann Kvam
Senioradvokat - Bygg,
anlegg og energi
+47 402 31 559
s.kvam@haavind.no

Kjetil Hardeng
Partner - Corporate
+47 480 12 274
k.hardeng@haavind.no

Bjørn Olav Torpp
Partner - Corporate
+47 905 07 090
b.torpp@haavind.no

Jarle W. Holstrøm
Partner - Eiendom
+47 952 82 532
j.holstrom@haavind.no

Bård Sandstad
Partner - Corporate
– Energi & Offshore
+47 932 81 796
b.sandstad@haavind.no

Håkon Bleken
Partner - Tvisteløsning
+47 924 49 047
h.bleken@haavind.no

Hans-Christian Donjem
Partner - Bank og finans
+47 950 54 868
hc.donjem@haavind.no

Kaja Kapstad
Advokat - Corporate
+47 932 51 913
k.kapstad@haavind.no

Herman Bondeson
Assosiert partner - Corporate
+34 681 237 815
h.bondeson@haavind.no

Herman Stiang
Advokatfullmektig - Corporate
+47 902 25 508
h.stiang@haavind.no

Haavind